

לסדר את הפרשה

לפניכם רשימת נושאי הפרשה בסדר מעורב, עליכם לסדרם מחדש לפי סדר ההתרחשויות בפרשה. כשתצליחו, תקבלו מהאותיות חלק מפסוק מהפרשה.

- ב. מיתת נדב ואביהוא
  - ה. הקרבת קרבנות העם
  - ה. סימני הטהרה בדגים
  - ו. ציווי משה לאכול את הקרבנות, כעסו ותשובת אהרן
  - ז. ההכנות להקרבת הקרבנות
  - י. איסור הכהנים לשתות יין
  - י. שמונת השרצים הטמאים
  - י. הקרבת קרבנות הכהנים
  - י. איסור אכילת שרצים והסיבה
  - י. ברכת אהרן וגילויי שכינה
  - מ. סימני הטהרה בשרץ העוף
  - מ. סימני הטהרה בבהמות
  - ג. דיני טומאה וטהרה
  - ש. העופות הטמאים
- "-----
"

שאלה לשולחן השבת

- "את הגמל... איננו מפריס"
- "וזאת השפן... לא יפריס"
- "וזאת הארנבת... לא הפריסה"

יש לבאר, מדוע נשתנו הלשונות של שלושת הבהמות הללו, שעל הגמל נאמר לשון הווה, על השפן לשון עתיד ועל הארנבת לשון עבר. ועוד תמונה, מדוע הארנבת נאמרה בלשון נקבה בעוד שבשאר הבהמות נקטה התורה בלשון זכר.

מטרת השאלה הינה לעורר דיון סביב שולחן השבת. ניתן לשלוח את תשובותיכם למערכת (בצרוף מקורות, אם ישנם) ובל"נ אכתוב מן התשובות בעוד כחודש.

פנינים

"וזאת החסידה" - ולמה נקרא שמה חסידה שעושה חסידות עם חברותיה במזונות? (רש"י יא, יט) מדוע נמנית החסידה בין העופות הטמאים בעלי המידות הרעות? אלא, מפני שכשעושים חסד במזונות, אין לדקדק אחר המקבל "אין בודקין למזונות" (ב"ב ט), ואילו החסידה מתחסדת רק עם חברותיה, ומתאכזרת על הזרים לה (החידושי הר"ם). התוספות (ב"מ מ.) מביאים את דברי הירושלמי, שהעכברים הינם רשעים שלא מספיק להם שהם אוכלים ומזיקים אלא גם קוראים לחברים שלהם שיאכלו. וקשה, מדוע אם כן החסידה קרויה בשם זה הרומוז לשבח ואילו העכברים מכונים 'רשעים'? שתי תשובות בדבר: א. החסידה מתחלקת במזונותיה הבאים לה מן ההפקר, אך העכברים ניזונים בגזל משל בעל הבית ואין זה חסידות לתת על חשבון האחר. ב. החסידה נותנת תמיד לחברותיה ממאכליה, אך העכברים קוראים לחבריהם רק כשהם רואים שיש מזון רב שאותו לא יצליחו לגמור בכוחות עצמם.

"להבדיל בין הטמא ובין הטהור, ובין החיה הנאכלת לבין החיה אשר לא תאכל"

יש לבאר מדוע הפסוק פותח בטמא הקודם לטהור ("בין הטמא ובין הטהור"), אך ממשיך הפוך: הטהור קודם לטמא ("בין החיה הנאכלת לבין החיה אשר לא תאכל")? ועוד, למה סיים בדבר שאינו טוב: "החיה אשר לא תאכל", שהיא מהמין הטמא? הגמרא (יומא פב:) מבארת, שמעוברת המתאוה לאכול ביוה"כ, לוחשים לה שיוה"כ היום, ואם הדבר אינו מועיל לה להתאפק, יכולה היא לאכול. ומספרת הגמרא, שאשה אחת שמעה ללחש והתגברה ולא אכלה, וזכתה שנוולד ממנה רבי יוחנן, אך אשה אחרת שכן אכלה, יצא ממנה רשע (שבתאי אוצר פירות). וכך רומז הפסוק: "להבדיל בין הטמא ובין הטהור", מה שורש ההבדל בין אדם טמא לאדם טהור? ועונים: "בין החיה (=ילדת), הקרויה בלשון התורה 'חיה' הנאכלת, לבין החיה אשר לא תאכל (כלומר בין המעוברת האוכלת ביוה"כ לבין המעוברת שאינה אוכלת)". ולפי זה הכל מובן ש'החיה אשר לא תאכל' היא הטהורה והקדושה שיוצאים ממנה אנשים קדושים. (בשם רע"א)

"כל אשר לו סנפיר וקשקשת"

הגמרא (חולין סו:) כותבת: 'תנן התם כל שיש לו קשקשת יש לו סנפיר. ולכתוב רחמנא קשקשת ולא לכתוב סנפיר, א"ר אבהו וכן תנא דבי רבי ישמעאל, יגדיל תורה ויאדיר'. דהיינו שהמילה סנפיר לכאורה מיותרת ונכתבה להגדיל תורה ולהאדירה. ויש לבאר עניין זה וכי מצד זה נכתוב מילה מיותרת בתורה, שכל אחת מאותיותיה נדרשת להלכות רבות בייתור אות, וכאן ישנה מילה לשמה שאין למדים ממנה דבר? ויש לומר: א. ללמדנו שהסנפיר הוא אחד מסימני הטהרה, שאחרת לא היינו יכולים לדעת זאת, ויש מצוה ללמוד את סימני הטהרה. ב. כדי שלא נבוא לומר שקשקשת היינו הסנפירים של הדג, כתבנו קשקשת וסנפיר. ג. להקיש לסנפיר שמספיק אחד. ד. רק מי יש לו סנפיר הוא בכלל דג להתירו בקשקשת (שהרי ישנם זוחלי יבשה בעלי קשקשים). ה. שאם יבוא לפנינו דג עם קשקשת ללא סנפיר, נחשווד שמא הקשקשת דבוקה ממקום אחר. (ע"פ תשובות הקוראים הנכבדים שליט"א לשאלה לשולחן שבת' תשפ"ג)

להגדיל

תורה

ולהאדירה!

ניתן להשיג ב"מקרא" הוצאה לאור, ובטלפון: 052-7665775

העלון מוקדש לע"נ
ברונו בן פורטנטו ז"ל
נלב"ע בכ"ט בניסן

ישנו ביקוש רב בבתי כנסת ברחבי הארץ לקבל את העלון לקהילתם.
זו ההזדמנות שלכם לזכות בהפצת תורה!
השתתפו באמצעות העברה לבנק לאומי (10) סניף 905 חשבון 5055271 ע"ש 'ביין'.

חידון א' ת'

התשובה לכל שאלה מתחילה באות המופיעה בתחילת השורה

- א. בהמה המעלה גרה ואינה מפריסה פרסה
- ב. נאסר על אהרן ובניו לפורמם
- ג. נחש נקרא בפרשה: "הולך על ____"
- ד. תרנגול בר שכרבותו כפולה (רש"י)
- ה. כזה שרץ העוף טמא
- ו. "____ אהרן" - לאחר מות בניו
- ז. משה קרא להם ביום השמיני
- ח. שני סוגי שרץ העוף הטהורים
- ט. דבר הכשר לאכילה קרוי כך
- י. אסור בשתייה לכהנים בבואם לעבוד בקודש
- כ. לשרץ העוף הכשרים יש:
- ל. אחד משמונת השרצים הטמאים
- מ. נשא את בני אהרן לאחר מותם
- נ. האוכל אותה נטמא, ואף עווננו ישא
- ס. מסימני כשרות הדגים
- ע. דוד אהרן
- פ. מסימני כשרות הבהמות
- צ. אחד משמונת השרצים הטמאים
- ק. "והייתם ____ כי ____ אני"
- ר. אחד מן העופות הטמאים בפרשה
- ש. דבר נמוך שרוחש וגד על הארץ (רש"י)
- ת. עוף הדומה לעכבר ופורחת בלילה (רש"י)

חידון א' ת' הפוך

התשובה לכל שאלה מסתיימת באות המופיעה בתחילת השורה

- א. דבר האסור לאכילה קרוי כך
- ב. אחד מבני אהרן שמתו בפרשה
- ג. אף סימני כשרותו מבוארים בפרשה
- ד. אחד משמונת השרצים הטמאים
- ה. עושה טובה רק לחברותיה (רש"י)
- ו. טמאים בחיות ההולכות על ארבע: "וכל הולך על ____"
- ז. בהמה המפריסה פרסה ושוסעת שסע ומעלה גרה
- ח. אחד משמונת השרצים הטמאים
- ט. עוד אחד משמונת השרצים הטמאים
- י. המילה הראשונה, שבה פותחת הפרשה
- ך. עוף השולה דגים מן הים (רש"י)
- ל. בהמה המעלה גרה ולא מפריס פרסה
- ם. סוג של שרץ העוף הטהור
- ן. בהמה המעלה גרה ואינו מפריס פרסה
- ס. שלושה מן העופות הטמאים
- ע. יכול לקבל טומאה רק לאחר שנתלש ונרטב
- ף. שלושה מן העופות הטמאים
- ץ. מילה נרדפת ל'ישר'
- ק. מחלקי הקרבן הניתנים לכהנים - '____ התרומה'
- ר. שני בני אהרן הנותרים
- ש. 'בגד' בארמית (אונקלוס)
- ת. מסימני כשרות הדגים

כתרגומי

דכל פרשה נקרא דע"ה מילה מתחילת אונקלוס שנקראה לעדדית אל רמנו.

"מפרסת פרסה" = "סדיקא פרסתא". המילה העברית: 'סדק' המתארת בקע, חריץ צר.

מן המדרש

מילה בפרשה

רצה לזייף יהלום,
ומהרהר בדבר בחלום,
הדומה לדבר המקורי,
במקור מים מדברי.

המונח המבוקש הינו מילה
בת 4 אותיות המופיעה בפרשה.
אשר כל שורה בחידה
רומזת להקשר שונה שלה.
(יתכן כתיב חסר וחילופי אותיות
בעלי הגיה דומה)

התשובה תתפרסם אי"ה בגיליון הבא

מעשה ברבי טרפון שהיה יושב בצילו של שובך בשבת במנחה. הביאו לפניו דלי של צונן, אמר רבי טרפון לתלמידיו: "השותה מים לצמא כיצד הוא מברך?" אמרו לו: "למדנו רבינו!" אמר להם: "בורא נפשות רבות וחסרון" (כשיטתו בברכות פ"ו מ"ח, שיש לברך על מים בורא נפשות כבירה ראשונה). אמר להם: "אשאל?" אמרו לו: "למדנו!" הרי הוא אומר: "וישבו לאכל לחם וישאו עיניהם וגו'" והלא אין דרכן של ערביים להיות נושאים אלא עורות, ריח רע ועטרן, אלא שנתנו צדיק ההוא (יוסף) בין דברים החביבים, והרי דברים קל וחומר: ומה אם בשעת כעסם של צדיקים - מרחמים עליהם, בשעת הרחמים - על אחת כמה וכמה! כיוצא בו: "ויקברו וישאם בכתנתם", והרי דברים קל וחומר: ומה אם בשעת כעסם של צדיקים - מרחמים עליהם, בשעת הרחמים - על אחת כמה וכמה! כיוצא בו: "לא אכל האריה את הנבלה ולא שבר את החמור", והרי דברים קל וחומר: ומה אם בשעת כעסם של צדיקים - מרחמים עליהם, בשעת הרחמים - על אחת כמה וכמה!". (ע"פ ילקוט שמעוני)

ושפני טמוני חול

היתכן בתים של תפילין בצבע לבן?

* * * *

”וזה לכם הטמא בשרץ השרץ על הארץ”

השרץ. בגימטריא 'כשעורה' ששיעורו כשעורה. (בעל הטורים) ודברי בעל הטורים תמוהים הן מצד הדין, שהרי ח' השרצים אינם מטמאים בכשעורה, אלא כבעדשה. והן מצד הגימטריא, שהרי 'השרץ' (595) אינו שווה ל'כשעורה' (601). ויש לבאר, שכוונתו לומר 'כשערה', מפני ששיעור טומאת ביצת השרץ, בכשניקבה בכשיעור של שערה. (תורה תמימה) עוד ניתן לומר, שכוונתו למילה 'השורץ' בכתב מלא, למרות שבפסוק כתוב 'השרץ' חסר ו'.

שעשועי דאורייתא

”והאנקה והכח והלטה”

באלו הקשרים נוספים בתורה מוזכר 'כח'?

* * * *

מצאו נא בפרשה:

1. מילה עם אות גדולה (רבתי).
2. פסוק שמתחיל ומסתיים באות א'.
3. מילה בת שלוש אותיות עוקבות בסדר הא' ב' ג' (לדוגמא: 'גדה')
4. את האות ה' המופיעה 3 פעמים ברציפות. (לא באותה מילה)
5. מילה המופיעה פעמיים ברציפות. (2, כתיב)
6. מילה בת שלוש אותיות שהגימטריא שלה היא 9.

שמיאות מי יבין

לפניכם פסוק מן הפרשה שנפל בו שיבוש, התשכילו להבין מהו?

1. "ויקחו בני אהרן נדב ואביהוא איש מחתתו ויתנו בהן אש וישימו עליהן קטרת ויקריבו לפני ד' אש זרה אשר לא צוה אתם"
2. "כל הולך על גחון וכל הולך על כפיו עד כל מרבה רגלים לכל השרץ השרץ על הארץ לא תאכלום כי שקץ הם"

תשובות

ושפני טמוני חול - תשובה לגיליון קודם: איזה בעל חיים ישן עם עין אחת פקוחה והשנייה עצומה? - צבי. (ירושלמי שבת עד): **לסדר את הפרשה** - "ויהי ביום השמיני". **חידון א' ת'** - ארנבת, בגדיהם, גחון, דוכיפת, הולך על ארבע, וידם, זקני ישראל, חגב חרגול, טהור, יין, כרעיים, לטאה, מישאל, נבלה, סנפיר, עזיאל, פרסות שסועות, צב, קדושים קדוש, רחם, שרץ, תנשמת. **חידון א' ת' הפור** - טמא, נדב, דג, חולד, חסידה, כפיו, עז, כח, חומט, ויה, שלך, גמל, סלעם, שפן, פרס כוס תחמס, זרע, ינשוף עטלף שחף, יותץ, שוק, אלעזר איתמר, לבוש, קשקשת. **שעשועי דאורייתא** - בפרשת בראשית: "לא תסף תת כחה" (ד, יב), בפרשת ויצא: "כי בכל כחי" (לא, ו), בפרשת ויחי: "כחי וראשית אוני" (מט, ג), בפרשת וארא: "בעבור הראתך את כחי" (טז, ט), בפרשת בשלח: "נאדרי בכח" (טו, ו), בפרשת כי תשא: "בכח גדול וביד חזקה" (לב, יא), בפרשת בחקתי: "ותם לריק כחכם" (כו, כ), בפרשת שלח: "ושמעו מצרים כי העלית בכחך את העם הזה מקרבו" (יד, יג) וגם: "ועתה יגדל נא כח" (יד, יז), בפרשת ואתחנן: "ויוצאך בפניו בכחו הגדל ממצרים" (ד, לז), בפרשת עקב: "כחי ועצם ידי... כי הוא הנתן לך כח" (ח, יז) וגם: "אשר הוצאת בכחך הגדל" (ט, כט). 1. "על גחון". 2. "אך מעין ובור מקוה מים יהיה טהור ונגע בנבלתם יטמא". 3. "בגד". 4. "החיה ההלכת". 5. "השרץ השרץ", "דרש דרש". 6. "בגד". **מילה במגילה שיר השירים** - "לאן שהלך הפחדן" - לאן = אנה, "התאבל על האובדן" - התאבל = אנה ("ואנו הדיגים ישעיה יט, ח), "של חלק מאיבר שלו" - אונה (מוח, ריאה), "כי זה קרה בגללו" - קרה = אנה וכן קרה בגללו = אינה (אינה לידו). **טמונות בפרשה** - 1. "העטלף" (יא, יט). 2. "הכוס" (יא, יז). 3. "והעכבר" (יא, כט). 4. "דרש דרש" (יט, ז). 5. "מרבה רגלים" (יא, מב). 6. הפרשה מדברת אודות 'היום השמיני' ואף שמחת תורה בארץ ישראל הוא היום השמיני של חג הסוכות. 7. יש אומרים שהחפרפרת היא ה'תנשמת' (יא, ל) ועיין ברש"י שם. 8. "יין... אל תשת" (יח, ט). 9. "הארנבת" (יא, ו). 10. "הולך על כפיו" (יא, כז). 11. "משל לרופא שנכנס לבקר את החולה" (רש"י יא, ב). 12. וו גדולה במילה: "גחון" (יא, מב). 13. "אש זרה" (יא, יא). 14. "השלך" - זה השולה דגים מן הים" (רש"י יא, יז) וסימני כשרות הדגים. 15. "אשר לו כרעיים" (יא, כא) **טמונות בהפסדה** - 1. "חגור אפוד" (וי, יד). 2. "על השל" (וי, ז). 3. "משחקים לפני ד' בכל עצי ברושים ובכנרות ובנבלים ובתנפים ובמנענעים ובצלצלים" (וה, ה). 4. "חלת לחם אחת" (וי, יט) **שאלה לשלחן השבת פקודי** - שאלנו: אמר בצלאל למשה: משה רבינו, מנהגו של עולם אדם בונה בית ואח"כ מכניס לתוכו כלים, ואתה אומר עשה לי ארון וכלים ואח"כ משכן, כלים שאני עושה להיכן אכניסם, שמא כך אמר לך הקב"ה עשה משכן (תחילה, ואחר כך) ארון וכלים, אמר לו שמא בצל קל היית וידעת?! אך תמוה ביותר, מה הועיל שעשה המשכן תחילה, הלא הקמת המשכן הייתה לאחר גמר עשיית הכלים, ואם כן עדיין אי אפשר להכניס את הכלים למשכן, והטענה "כלים שאני עושה להיכן אכניסם" קיימת. ויותר קשה, שמלאכת המשכן הסתיימה בכסלו, וההקמה הייתה רק בניסן, ומכסלו עד ניסן היכן היו הכלים, ומה הועיל בזה שבנה את הכלים תחילה. כמה מעיקרי התשובות שהתקבלו במערכת: 1. לא ידעו מתי הקב"ה יצוה על בניין המשכן ופחדו שיהיה מצב של כלים ללא משכן. 2. נחלקו על סדר המשיחה של המשכן והכלים שעד משיחתם לא נתקדשו. (בנין אב) 3. עיקר ההקפדה היה רק אחר שנמשחו הכלים שכבר נתקדשו, אבל קודם משיחתן אין קפידא ויכנסים לאיזה בית שהוא, רק שכל הקודם לעשייה הוא קודם ג"כ למשיחה ואם יעשה הכלים מקודם יצטרכו ג"כ למשוך אותם מקודם ולאחר משיחתם קודם משיחת המשכן להיכן יכניסם. (ר' נתן אדלר) 4. מכל מקום מנהג העולם הוא לעשות בית תחילה ואחר כך כלים. 5. הגרמב"א זצ"ל ביאר שהיה עיכוב בלתי צפוי בהקמת המשכן עד לניסן.

ניתן להשיג את העלון:

במייל: ע"י שליחת מייל בקשה אל: temunabaparashah@gmail.com - מלמדים, תלמודי תורה ובתי ספר - נא ציינו זאת.

ב: ילדעת, אידישער וינקל' (באידיש) ו'דרשו'.

בירושלים: בחנות 'פיצוחי בית ישראל' רח' בית ישראל 1, ובמערכת.

העלון מגיע מדי שבוע לעשרות אלפי משפחות וילדים, המשתמשים

בו ללימוד משותף סביב שולחן השבת.

מעוניינים להקדיש את העלון לכל מטרה? צרו קשר עם המערכת, או טלפון: 052-766-5775

© כל הזכויות שמורות לאהרן בייך.

ניתן לשלוח תגובות, רעיונות והערות למערכת:

קויפמן 17, ירושלים

temunabaparashah@gmail.com

זהו חידון משעשע מתמונות הרומזות על פסוקים ומושגים מהפרשה ומפירוש רש"י.
(תוכלו למצוא תשובות במדור 'תשובות')

אדגיש, כי אין הכוונה להמחיש את הפסוקים כלל, אלא רק בדרך רמז וכפל לשון. (מומלץ לציין זאת לילדים)
אשמח לקבל רעיונות, חידוקים והערות: temunabaparashah@gmail.com
כמו"כ להצטרפות לרשימת התפוצה ולהקדשות ניתן לשלוח בקשה למייל הנ"ל.

טמונות בפרשה

מקרא רמת קושי: רגיל קשה

מחשבה טובה

התשובה לטמונה זו
תתפרסם בע"ה בגיליון הבא

תשובה לגיליון הקודם
"חרבו על ירכו" (ג,ח)

הפטרת שמיני "ויסוף עוד דוד" (שמואל ב' ו' א' - ז' יז')

טמונות בהפטרה

